

İLHAM ƏLİYEV:

“Ağdam bizimdir!”

Prezident
İlham Əliyevin
xalqa müraciəti

Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti İlham Əliyev xalqa
müraciət edib. AZERTAC
müraciəti təqdim edir.

- Əziz həmvətənlər.

Mən sizi Ağdam rayonunun işgaldən azad olunması münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Bütün ağdamlıları ürəkdən təbrik edirəm. Əziz ağdamlılar, siz artıq köçkündən deyilsiniz. Siz doğma dədə-baba torpağınza qayıdaqsañınız.

Ağdam rayonunun işgaldən azad olunması noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəflı Bəyanatın nəticəsidir. Mən dəfələrlə deməmişdim ki, Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişesinin həlli həmsiyasi, həm hərbi yollarla mümkündür. Biz uzun illər ərzində bu məsələni siyasi yollarla həll etməyə çalışırıq. Ancaq bütün dünya gördü ki, məhz Ermənistanın mövqeyinə görə bu məsələ öz həllini tapmamışdır və məsələnin hərbi yollarla həll edilmesi bizim qanuni hüququmuz idi. Bu hüququ beynəlxalq norma və prinsiplər tətbiq olunur. Bu hüquq bize BMT Nizamnaməsi tərəfindən verilibdir. Hər bir ölkə özünü müdafiə edə

bilər və biz də özümüzü müdafiə etmişik.

Ağdam rayonunun işgaldən azad olunması tarixi hadisədir. Deyə bilərem ki, işgal edilmiş rayonların arasında əhalinin sayına görə Ağdam ən böyük rayondur. İşgaldən əvvəl Ağdam rayonunda 143 min insan yaşayırırdı. Hazırda Ağdam rayon sakinlərinin sayı 204 mindir. Rayonun 73 faizi işgal edilmişdi və qalan ərazilərdə - bizim nəzarətimizdə olan ərazilərdə - biz son illər ərzində böyük quruculuq, abadlı işləri aparmışdır. Biz Quzanlı kəndinə qəsəbə statusu verdik və Quzanlı faktiki olaraq Ağdam rayonunun mərkəzinə çevirdik. Mənim göstərişimlə Quzanlıda sosial obyektlər, infrastruktur və sənaye müəssisələri yaradılmışdır. İnsanlar üçün iş yerleri yaradıldı. Quzanlı təbii qazla təchiz edildi, orada bütün digər infrastruktur layihələri icra olundu, böyük Olimpiya İdman Kompleksi, xəstəxana, məktəblər, Muğam Mərkəzi inşa edilmişdir. Bütün bu obyektlərin açılışlarında mən şəxsən iştirak etmişəm. Onu da bildirməliyəm ki, son illər ərzində mənim göstərişimlə Ağdam

rayonunun bizim nəzarətimizdə olan hissəsində 18 köckün şəhərciyi salınmışdır və biz Ağdam rayonuna 93 min köckünü yerləşdirə bildik. Görülmüş işlər və böyük investisiyalar hesabına bu gün Ağdam rayonunun əhalisinin 45 faizi Ağdam rayonunun ərazisində yaşayır.

İndi isə Ağdam üçün yeni dövr başlayır. Bizim böyük planlarımız var. İşgal edilmiş torpaqlarda hər şey dağıdılib. Mənim Füzuli və Çəbrayıla səfərlərim mətbuat tərəfindən işqalandırılıb və hər kəs, bütün dünya gördü ki, hansı vəhşi düşmənələr biz üz-üzə qalmışdır. Nə Çəbrayılda, ne Füzulidə bir dənə də salamat bina qalmayıb, yalnız hərbi hissə və hərbi hissəyə aid olan bezi tikililər. Qalan bütün infrastruktur, bütün binalar, evlər, tarixi abidələr, dini abidələrimiz vəhşi düşmən tərəfindən dağıdılib.

Mən orada o dağıntılar arasındada Azərbaycan xalqına müraciət edərək deməmişdim ki, biz bu torpaqları, bu şəhərləri, bu kəndləri bərpa edəcəyik. Ermənilər hesab edirdilər ki, bu dağıntılardan sonra heç vaxt Azərbaycan əhalisi bu torpaqlara qayıtmayacaq. Səhv etdilər. Onlar bilmirlər ki, Azərbaycan xal-

qının ürəyində - bizim xalqımızın qəlbində doğma torpaqlar əbədi yaşayır və yaşayacaq. Bizim bütün köckünlərimiz bu illər ərzində bir arzu ilə yaşayırlar ki, öz doğma torpaqlarına qayıtsınlar, dövlətin dəstəyi və köməyi ilə orada özləri üçün yeni həyat qurşunlar.

Biz Ağdam şəhərini də bərpa edəcəyik. Əlbəttə ki, bunun üçün biz bütün işləri əsaslı şəkildə etməliyik. Baş plan hazırlanacaq, mütəxəssislər cəlb olunacaq, infrastruktur layihələri planlı şəkildə icra edilecek, inzibati binalar, sosial obyektlər, yollar və digər lazımlı işlər görüləcək. Vətəndaşlara oraya qayitmaq üçün dövlət tərəfindən kəmək göstəriləcək. Ona görə Ağdam rayonunun bərpası bizim gələcək planlarımızda xüsusi yer tutacaq. Çünkü həm ərazi baxımından böyük rayondur, eyni zamanda dediyim kimi, əhalinin baxımından ən böyük rayondur.

Əslində, bizim bərpa işlərimiz artıq başlanıb. Füzulidə olarkən Füzulidən Şuşaya yeni yoluñ çəkilişi ilə bağlı bütün müvafiq göstərişlər verilib, Prezidentin Ehtiyat Fondundan vəsait ayrılib, ilkən olaraq 50 milyon manat. Ancaq bu vəsait kifayət etməyəcək. Gələn il

əlavə vəsait ayrılacaq. Mənim göstərişimle Əhmədbəyli-Alxanlı-Füzuli-Şuşa yolu bir neçə hissəyə bölünüb. Göstəriş vermişəm, bir neçə şirkət cəlb edilsin ki, biz vaxt itirmədən və qısa müddət ərzində bu yolu çəkək. Çünkü Azərbaycan vətəndaşları bilirlər ki, əvvəller Şuşaya gedən yol Ağdam-Xankəndi yolu idi, indi isə hələlik bu yoldan istifadə etmək mümkün deyil. Noyabrın 10-da imzalanmış üçtərəflı Bəyanatda göstərilir ki, bütün kommunikasiyalar açılacaq, o cümlədən hesab edirəm ki, Ağdam-Xankəndi-Şuşa avtomobil yolu da müəyyən müddətdən sonra açılacaqdır. Hesab edirəm ki, kommunikasiyaların açılması, eyni zamanda Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə Azərbaycanın əsas hissəsini birləşdirən yollar və kommunikasiyalar gələcəkdə bölgədə uzunmüddəli sülhə də öz töhfəsinə verəcəkdir.

Bu işlər planlı şəkildə öz həllini tapacaq. Biz artıq birinci böyük layihəyə start verdiq. Eyni qayda ilə biz Ağdam şəhərinin və onun bütün infrastrukturunu bərpa etmək üçün ardıcıl addımlar atacaq. Ağdamlılar və işgaldən azad edilmiş bütün başqa rayonların sakinləri əmin ola-

bilərlər ki, Azərbaycan dövleti həzər zaman onları yanında olacaqdır.

Ağdamın işgaldən azad edilməsi şanlı hərbi Qələbə nəticəsində mümkün olmuşdur. Əgər Azərbaycan Ermənistani döyüş meydənində möglüb etməsəydi, Ermənistən öz xoş ilə bizim torpaqlarımızdan çıxmayaçdı. Bunu deməye əsas verən bir çox amillər var. İlk növbədə, o bölgələrdə - işgal edilmiş torpaqlarda qurulmuş istehkamlar, oraya böyük vəsait xərclənib. O istehkamlar elə qurulub ki, Azərbaycan Ordusu oradan keçə bilməsin. Amma yene də səhv etdi. Bizim gücümüzü düzgün hesablaşaya bilmədilər. Bilmirdilər ki, bu gün Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan vətəndaşı nəyə qadirdir. Bilmirdilər ki, bizi o Qələbəyə aparan həm gücümüzdür, texniki təchizatımızdır, həm də mənəvi ruhumuzdur. Bilmirdilər ki, Azərbaycan xalqı bütün bu illər ərzində bir arzu ilə yaşayır ki, öz dədə-baba torpağınə qayıtsın. Bütün bu amillər və digər amillər bu Qələbəni şərtləndirdi.

Ona görə onlar bu istehkamları qurarkən və eyni zamanda digər addımları atarkən bir məqsədi güdürlər ki, bu işşali əbədi etsin-

ler. Əks təqdirdə onlar bizim tarixi şəhərlərimizin, kəndlərimizin adlarını dəyişdirməyəcəklər. Ağdam a bir eybəcər ad veriblər, Füzuliye başqa bir eybəcər ad veriblər. Yeni xəritələr tərtib ediblər və bu xəritələrde qondarma "Dağılıq Qarabağ respublikası" keçmiş Dağılıq Qarabağ Muxtar Vilayəti ni yox, işgal edilmiş digər bütün torpaqları da əhatə edirdi və bunu onlar beynəlxalq ictimaiyyətə təqdim edirdilər.

Mən bu məsələ ilə məşğul olan vasitəçilərə dəfələrlə demişdim ki, siz buna diqqət yetirin. Siz indi bu məsələnin süh yolu ilə həll olunmasından danışırınz. Amma biz bunun tam əksini görürük. Görürük ki, Azərbaycanırsı bu torpaqlarda silinir, Azərbaycan abidələri, tarixi abidələr erməniləşdirilir, Azərbaycan məscidləri dağıdır, bizim bütün tarixi-mədəni irsimiz silinir, yeni xəritələr tərtib edilir. Ermənistən məktəbləri üçün hazırlanmış dərsləklərdə qondarma "Dağılıq Qarabağ respublikası"nın xəritələri dərç edilərkən orada işgal edilmiş bütün torpaqlar bu qondarma quruma aid edilir.

İLHAM ƏLİYEV: "Ağdam bizimdir!"

Əvvəl 1-ci seh.

Ermenistan xarici dillerde neşr etdiyi kitaplarda, bukletlərdə qondarma qurumu təqdim edərək işğal olunmuş bütün torpaqlar əhatə edilir. Onlar qanunsuz yollarla bəyənəlxalq sərgilərdə iştirak edərək de eyni hərəketləri edirlər. Yaxşı, bəs, necə olacaq, siz deyirsiniz ki, bu, sūlh yolu ilə hell edilecek.

İndi ne oldu bu xəritələr? İndi bu xəritələr cəhənnəmə getdi, bu xəritələr artıq yoxdur. İndi Kəlbəcəri rayonunu boşaldan işğalçılar bütün evləri, binaları, məktəbləri dəgidirlər, sökürlər, öz vəhşiliklərini göstərirler. Bütün bəyənəlxalq aparcı media qurumları bunu lente alır va dünyaya yayar, biabır edir onları. Onlar özleri özlerini biabır edirlər, qorxaqcına qaćıblar bəzim qabağımdan. Bəzim qabağımda duruş getirə bilmedilər. Özlerini yenilmez ordu adlandıranlar, döyüşkən xalq adlandıranlar, bəs ne oldu sizin döyüşkən ordunuz? Haradadır bu? Pərən-pərən oldu, vurdug, dağıtdıq, mehv etdik. Yoxdur Ermenistan ordusu, bəz onu mehv etmiş. Bizim döyüş meydandasındaki qələbəmiz siyasi qələbəmizi də şərtləndirdi. Ağdam rayonu bize bir gülə atmadan, bir nəfər de şəhid vermedən qaydır. Bu, böyük siyasi uğurumuzdur. Amma əger o hərbi qəlebə olmasayı, bəz da mümkün olmazdı.

Ağdamlılar Birinci Qarağ mühərabəsində qəhrəmancasına vuruşmuşular, çoxlu şəhidlər vermişlər. İkinci Qarağ mühərabəsində - Veten mühərabəsində de casartələ vuruşmuşlar, şəhidlər vermişlər. Men fürsət istifadə edərək bəzələbəni bize bəxş edən bütün şəhidlərimizi yad etmek istiyərəm, Allah onlara rəhmət eləsin, Allah onların xəzinəsinə sobir verəsin. Şəhidlərimizin valideynlərinə, yaxınlarına bəzərə müraciət edərək onlara öz təşəkkürüm bildirirəm ki, bele gözəl, iğid övladlar yetişdiriblər dövlətəmiz üçün, xalqımız üçün. Yaralı əsgərlərimizə, zabitlərimizə təzkiəti normal həyata qayitmağı arzu edirəm. Allah onlara şəfa versin. Onların reabilitasiyası ile bağlı artıq tedbirler planı hazırlanır, müvafiq göstərişlər verilib. Onlar daim diqqət mərkəzindən olacaq.

Bələliklə, Ermenistan-Azərbaycan Dağılıq Qarağ münəqşisi artıq arxada qalır ve buna bəyənəlxalq ekspertlər de qeyd edirlər. Azərbaycan döyüş meydandasında parlaq Qəlebə qazanaraq siyasi meydanda da istədiyinə nail ola bilməşdir. Bu torpaqların abadlaşdırılması ilə bağlı tedbirler görülmələk. İlk növbədə, minalardan təmizləmə işləri aparılmışdır. Bu da çox vaxt aparan bir məsələdir. Cümlü mənfi düşmən böyük ərazi-ləri minalasdırır. Ondan sonra infrastruktur layihələri ilə bağlı işlər aparılmışdır. Artıq göstəriş verilib, məvcud infastruktur təhlil edilir. Bismiye peyk imkanlarımız var digər imkanlar var. Mən Füzuli və Cəbrayıllı rayonlarına səfər edərək artıq qısa müddətərəfən salınmış yeni yoldan istifadə etdim. O müvəqqəti yoldur, amma her halda, bu yoldan istifadə etmək olar. Yeni bütün bu işləri bəzərəcəyik we bimiz böyük qaydış planımız hazırda tərtib edilir.

Mühərabəyə gəldikdə, bir dəha deməliyim ki, Azərbaycan əsgəri, zabitlər qəhrəmənlər göstərib. Lakin Ermenistandan ordusundan fərəvarılık edənlərin sayı 10 min töbü, özü de bunu onlar özləri deyirlər, onların rəsmi şəxsləri deyirlər - 10 minən çox fərəvari olub. İndi bu, bir dəha göstərir ki, hansı ordu yeniləmərək ordur? Hansı ordu qəhrəman ordudur? Onların ordusu, əslində, o quldur dəstəsi yalnız mülli, əliyalın insanları qarşı mühərabə apara bilərdi. Xocalı qatilleri, kəndlərimizi yandıran, insanlarımizi, mülli şəxsləri öldürür, digər qatiller hərbçi sayıla bilir. Onların ordusunu əğrılardan ibaretdən. Son iki il arzində nə qeder oğru ermeni generalı höbs edildi?! Tuşonka satan, əsgərin payını satan generalar olduğunu.

Prezident İlham Əliyevin xalqa müraciəti

rin "qəhrəmanları" qorxaqdır-

lar, onların rəhbərləri cina-

yekardırlar. Ermenistan rəh-

bərliyi artıq özü bunu deyir

ki, 20 il ərzində - 1998-ci il-

dən 2018-ci ilə qədər bu ölkə-

qıldırları, oğurlar, qor-

xaqlar, fərərlər rəhbərlik

edib. Son iki il yarım ərzində

ise kim rəhbərlik edib?

Artıq bütün dünya görür və bu ölkə-

kəyə hənsi ad vermələr olar?

Ancəq bir ad - uğursuz ölkə.

Bu uğursuzluğun səbəbi nedir? İşğal!

Men bunu dəfələrle demisəm.

Her kəs baxa bilər mənmiş çıxışlarımı,

müsahibələrimə. Demisəm ki, bu işğal

Ermenistani üçuruma aparacaq.

Demisəm ki, bəzələmək normal

inkişi夫 edir. Avropa ölkələri

başqa ölkələri, Fransa İtalya

ne de qədər mühərabə aparır?

Almaniya isə Fransa ne qədər

mühərabə aparır. Hənsi ölkə-

nın xalqı bu nifreti öz ürəyində

yaşadı, buna, necə deyərlər,

alovalandırıb. Bax, budur,

Ermenistani bu güna salan.

Onlar bütün öz belalarından

əzələrlə güləşərlər. Diger

tərəfdən, qonşularla normal

münasibət qura bilməyən ölkə-

lərənən qəzənlərdir. Heç nə.

Biabır oldular siyasi müs-

teviyyə, bütün bəyənəlxalq teş-

kilatlarda biz fəal iş apararaq

onları biabır etdik və bize la-

zımlı olan, bəyənəlxalq hüququ

teleb edən qətnamələr, qe-

rərlər qəbul olundu. Onlar dö-

yüş meydandasında məglub ol-

ra bütün dünya qarşısında rezil

oldular. Bundan sonra bu damğa ilə yaşayacaqlar,

"məglub edilmiş ölkə" dam-

gəsi ilə yaşayacaqlar. Onlar

Bakıda, Gəncədə, bəzim baş-

qa şəhər, rayonlarında ya-

şayırılsın. Onlara söz deyən

var id? Yox. Onlar bundan

məhrum oldular. Bəzim xalqı-

mı oradan qovaraq, etnik

temizləməsi siyaseti apara-

raq buradan da getmeli oldular.

Nə qazandılar? Heç nə. Indi

ise bax, bəzilər dururdum

bir-birini didirlər, olan-qalan

gələnlərən qazandılar.

Men ne vaxt bu barede

danışırıam?! Cümlü bəz bil-

lərde cəhətdən asılı, iqtisadi-

cəhətdən natamam.

İdeologiya baxımdan çox

ziyanlı bir ideoloji esaslar

formalaşdırırlar. Bunların

ideoloji əsasları yalan üz-

ərində qurulub, tarixi saxta-

karlıq üzərində qurulub ve

keçmiş üzərində qurulub.

Saxtalaşdırılmış keçmişden el qoyulsun ve normal, iş-

gütərə bilən ölkə necə qabağa gedə bilər? Baxın,

her halda, biz bunu istəyirik.

Men mühərabə dövründə de-

mişəm, bəz dəhəyir, bəzim

erən xalqı ilə heç bir

problemimiz yoxdur. Biz em-

ən xalqına qarşı enik temizləme aparmamışq, necə

ki, onlar bize qarşı aparılabilir.

Biz onların tarixi abidələrini

dağıtmamışq, bəz onları qo-

rururraq və bildiyiniz kimi, bu

məsələ ilə bağlı önləmli ad-

dirəm. Açıq kəndən atılmış-

ki, Dağılıq Qarabağda, o cümlədən işğal edilmiş torpaqlar-

da maksimum 65 min insan

yaşıyib. Yaxşı, bəzən qarşı

halda 90 min qacqın haradən

geldi? Yenə saxtakarlıq, yene

yalan. İndi yənə məliyə-məliy-

ə, sürüne-sürüne onun-bu-

nun ətəyindən yapışacaq ki,

menə kömək edin. "Mənə kö-

mək edin" onların ideologiya-

sının əsas principidir. Bu

ideologiya ilə hənsi xalq inkı-

şaf edə bilər. Ancaq kimdən-

sa, nə işə qızılım, ummaq

ve ondan sonra küsmək, inci-

mek, teleb irəli sürmək kime

xeyir getirib bu günə qədər

Biz qacqınların sayı ilə

başlı bu yalanları ifşa edəcə-

yi, və bəzən qacqınlar olub-

sa, o, bəzim günahımız deyil.

Cümlü bəzələməliyət. Onlar məlki

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

məlumatı qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar. Bəzim

əhalisi qarşı vuruşublar